

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/76

URBROJ: 65-23-2

Zagreb, 15. rujna 2023.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. rujna 2023. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Vedranu Šimundžu Nikolić, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/78
URBROJ: 50301-21/32-23-3

Zagreb, 14. rujna 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Vedranu Šimundžu Nikolić, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK
dr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, rujan 2023.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Kazneni zakon („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21. i 114/22., u daljnjem tekstu: KZ/11) donesen je 2011., a stupio je na snagu 1. siječnja 2013. Od svog donošenja KZ/11 izmijenjen je sedam puta, te je jednom ispravljen. Prvi put je izmijenjen 2012., prije stupanja na snagu, tako da su prve izmjene stupile na snagu danom stupanja na snagu KZ/11, drugi put 2015., zbog uočenih problema u praksi, potrebe dodatnog usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije i međunarodnim dokumentima te zbog potrebe da se KZ/11 nomotehnički i jezično doradi, dok su treće izmjene i dopune, one iz 2017., inicirane potrebom usklađenja domaćeg kaznenog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije na području zlouporabe tržišta kapitala. Četvrte izmijene i dopune KZ/11 iz 2018., nastale su kao rezultat implementacije regionalnih instrumenata Vijeća Europe, potrebe daljnjeg usklađenja prostornog važenja kaznenog zakonodavstva sa schengenskom pravnom stečevinom te potrebe daljnje harmonizacije s pravnim instrumentima Europske unije na području suzbijanja terorizma i prijevara počinjenih na štetu financijskih interesa Europske unije. Pete izmjene i dopune KZ/11, bile su prvenstveno motivirane osnaženjem kaznenopravne zaštite od nasilja u obitelji i izmjenom koncepta kaznenog djela silovanja iz članka 153. KZ/11.

Šeste izmjene i dopune odnosile su se na transpoziciju Direktive (EU) 2019/713 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o borbi protiv prijevara i krivotvorenja u vezi s bezgotovinskim sredstvima plaćanja i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/413/PUP (SL L 123, 10.5.2019.) te na reviziju usklađenosti KZ/11 s Direktivom (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima (SL L 284, 12.11.2018.), zatim na usklađivanje kaznenog djela ratnog zločina (članak 91. KZ/11) s izmjenama i dopunama članka 8. Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda te na uvođenje nove inkriminacije zlouporabe snimke spolno eksplicitnog sadržaja (članak 144.a KZ/11), kao i na reviziju kaznenog djela neprovođenja odluke za zaštitu dobrobiti djeteta (članak 173. KZ/11). Također je redefinirana procesna pretpostavka progona za kazneno djelo spolnog uznemiravanja (članak 156. KZ/11) te su revidirane sigurnosne mjere obveznog psihosocijalnog tretmana (članak 70. KZ/11), zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti (članak 71. KZ/11), udaljenja iz zajedničkog kućanstva (iz članka 74. KZ/11) i zaštitnog nadzora po punom izvršenju kazne zatvora (članak 76. KZ/11), a ukinuta je i zastara kaznenog progona i zastara izvršenja kazne za teška kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta kojima je kao kvalifikatorna okolnost propisana teška tjelesna ozljeda djeteta, narušenost njegova tjelesnog ili emocionalnog razvoja, trudnoća, počinjenje djela od strane bliske osobe, osobe s kojom dijete živi u istom kućanstvu ili od strane više počinitelja, ili na osobito okrutan ili ponižavajući način (članak 166. stavak 2. KZ/11).

Sedme izmjene Kaznenog zakona bile su rezultat potrebe usklađenja sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22.).

Ovom novelom predlaže se usklađenje KZ/11 sa zahtjevima Konvencije o suzbijanju podmićivanja stranih javnih službenika u međunarodnim poslovnim transakcijama (u daljnjem tekstu: Konvencija), usvojenom od strane Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD), 21. studenog 1997.

OECD je međunarodna organizacija koja okuplja zemlje opredijeljene za demokraciju i tržišno gospodarstvo s ciljem potpore održivom gospodarskom razvoju, podizanju životnog standarda, unapređenju nacionalnih sektorskih politika kao i rastu svjetske trgovine. Razmjennom znanja i iskustava te iznalaženjem praktičnih rješenja za nacionalne, regionalne ili globalne probleme, kroz rad svojih više od 250 specijaliziranih odbora, radnih skupina i mreža, OECD predstavlja jedinstven multilateralni forum na kome se raspravlja o najboljim praksama u provedbi ključnih gospodarskih i razvojnih reformi među trideset i osam država članica, koje nedvojbeno pripadaju najrazvijenijem dijelu svijeta.

Svojom stručnošću i multidimenzionalnim pristupom aktualnim gospodarskim i razvojnim izazovima, poput suzbijanja korupcije i utaje poreza, poticanja investicija i ujednačenog pristupa globalnim lancima stvaranja vrijednosti, OECD daje preporuke u provođenju najzahtjevnijih reformi koje države žele provesti u cilju vlastitog dugoročnog razvoja.

Pristupanje u punopravno članstvo OECD-a složen je i dugotrajan proces. Temelji se na procjeni OECD-a o sposobnosti države, potencijalne kandidatkinje za članstvo o zadovoljavanju standarda Organizacije u širokom rasponu područja i razini suradnje temeljem „Okvira za razmatranje potencijalnih članova“ koji je donesen 2017., a koji definira mjerljive kriterije za procjenu kandidata za otvaranje pregovora (*Framework for the Consideration of Prospective Members*).

Službeno pismo namjere za pristupanjem OECD-u, Republika Hrvatska uputila je u siječnju 2017., nakon čega je kandidatura Republike Hrvatske razmotrena i prihvaćena. Republika Hrvatska od tog trenutka bila je u statusu potencijalne države kandidatkinje (uz Bugarsku, Rumunjsku, Argentinu, Brazil i Peru).

Službeno pismo namjere za pristupanje Radnoj skupini OECD-a za suzbijanje korupcije i pristupanje Konvenciji Republika Hrvatska uputila je Glavnom tajniku OECD-a 9. listopada 2017.

Republika Hrvatska je od Vijeća OECD-a 25. siječnja 2022. zaprimila pozivnicu za otvaranje pregovora s OECD-om, a 18. listopada 2022. ponovila je svoj zahtjev za pristupanje Radnoj skupini OECD-a za suzbijanje korupcije i pristupanje Konvenciji.

Radna skupina za suzbijanje korupcije OECD-a razmatrala je 8. ožujka 2023. zahtjev Republike Hrvatske za pristupanje Radnoj skupini OECD-a za suzbijanje korupcije i pristupanje Konvenciji, kojom prilikom je zaključila, da iako su pozitivni propisi Republike Hrvatske za suzbijanje korupcije, prvenstvo KZ/11 u bitnom usklađeni sa zahtjevima Konvencije, prije samog pristupanja Republike Hrvatske Konvenciji, potrebno je učiniti dodatne napore za njihovo daljnje usklađenje s relevantnim konvencijskim pravom.

Slijedom navedenoga, ovim Prijedlogom zakona predlaže se pooštriti novčanu kaznu iz članka 42. KZ/11, precizirati značenje izraza službene osobe u članku 293. KZ/11 (primanje mita) i članku 294. KZ/11 (davanje mita) stranim javnim službenikom te uskladiti kazneno djelo podmićivanja zastupnika iz članka 339. KZ/11 sa zahtjevima iz članka 1. Konvencije.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim izmjenama i dopunama Kaznenog zakona pojašnjava se kako službena osoba u članku 293. KZ /11 (primanje mita) i članku 294. KZ/11 (davanje mita) obuhvaća i stranog javnog službenika u smislu članka 1. stavka 4. Konvencije. Značenje izraza stranog javnog službenika, treba biti autonomno, odnosno određivo prema tzv. funkcionalnom kriteriju, ovisno o tome da li osoba obavlja jednu od funkcija iz članka 293. stavka 4. KZ/11 ili članka 294. stavka 3. KZ/11, a ne o tome da li osoba ima svojstvo stranog javnog službenika prema pravu države u kojoj obavlja tu funkciju. Značenje izraza stranog javnog službenika, predlaže se propisati kroz tri klasifikacije: institucionalnu, funkcionalnu i klasifikaciju međunarodnih javnih organizacija.

Pri tome se institucionalna klasifikacija odnosi na strane javne službenike koji u Europskoj uniji ili stranoj državi predstavljaju imenovane ili izabrane nositelje zakonodavne, sudske ili izvršne vlasti, dok se funkcionalna klasifikacija odnosi na osobu koja obavlja ili joj je izričito ili stvarno povjereno obavljanje poslova javne službe za Europsku uniju ili stranu državu, uključujući i za pravnu osobu koja je osnovana s ciljem obavljanja poslova od javnog interesa ili za poslovni subjekt u kojem strana država ima izravni ili neizravni prevladavajući utjecaj. Klasifikacija međunarodnih javnih organizacija, obuhvaća službenike te organizacije ili bilo koju osobu koja je ovlaštena od strane takve organizacije postupati u ime i za račun te organizacije. Za potrebe definicije stranog javnog službenika u članku 293. stavku 4. KZ11 (primanje mita) i članku 294. stavku 3. KZ/11 definira se sukladno članku 1. stavku 4. (b) Konvencije i točke 18. Komentara uz Konvenciju, značenje izraza strane države na način da ista obuhvaća sve razine vlasti u toj državi, od nacionalne do regionalne, odnosno lokalne, kao i organizirana strana područja.

Nastavno ovom se izmjenom i dopunom predlaže proširiti krug počinitelja kaznenog djela podmićivanja zastupnika iz članka 339. stavka 1. KZ/11, propisivanjem zastupnika u zakonodavnom tijelu ili predstavničkom tijelu strane države ili međunarodne javne organizacije i na isti način proširiti krug zastupnika kojima se mito nudi, obećaje ili daje sukladno članku 339. stavku 2. KZ/11. Osoba koje posreduje pri davanju mita, predložena je u članku 339. stavku 2. KZ/11 počiniteljem kaznenog djela podmićivanja zastupnika. Zaključno, i za potrebe ovoga članka, predloženo je u stavku 3. definirati stranu državu sukladno članku 1. stavku 4. (b) Konvencije i točki 18. Komentara uz Konvenciju, na način da ista obuhvaća sve razine vlasti u toj državi, od nacionalne do regionalne, odnosno lokalne, kao i organizirana strana područja.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Izmjenama odredbi o broju dnevnih iznosa i visini dnevnih iznosa iz članka 42. stavaka 1. i 4. KZ/11 pooštrit će se novčana kaznenopravna politika kažnjavanja za sva kaznena djela iz Kaznenog zakona ili drugih propisa.

Ovim Prijedlogom zakona precizirat će se i definicija stranog javnog službenika kod kaznenih djela primanja mita iz članka 293. KZ/11 i davanja mita iz članka 294. KZ/11, a sve sukladno odredbi članka 1. stavka 4. Konvencije. Nastavno, definirat će se u članku 293. stavku 4. KZ/11 (primanje mita) i članku 294. stavku 3. KZ/11 (davanje mita), a sukladno članku 1. stavku 4. (b) Konvencije i Komentaru 18. uz Konvenciju, da strana država obuhvaća sve razine vlasti te države ili organiziranog stranog područja (primjerice: autonomna carinska područja). Predmetna definicija strane države, predlaže se i u članku 339. stavku 3. KZ/11 (podmićivanje zastupnika).

Nastavno, krug počinitelja kaznenog djela podmićivanja zastupnika iz članka 339. stavka 1. KZ/11 proširit će se sukladno članku 1. stavku 4. Konvencije zastupnicima u zakonodavnom tijelu ili predstavničkom tijelu strane države ili međunarodne javne organizacije. Na isti način, proširit će se i krug zastupnika, kojima se mito nudi, obećaje ili daje, kako bi u predstavničkom tijelu glasali na određeni način, kao i posredovanjem u davanju mita, budući da prema predloženoj dopuni članka 339. stavka 2. KZ/11 svojstvo počinitelja stječe i onaj koji posreduje u podmićivanju zastupnika.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona sredstva su osigurana u okviru redovnog poslovanja razdjela 109- Ministarstva pravosuđa i uprave te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 204. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), zakon se može donijeti po hitnom postupku, kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi.

Ovim Prijedlogom zakona se KZ/11 daljnje usklađuje sa zahtjevima Konvencije, kao preduvjetu pristupanja Republike Hrvatske istoj, iz čega je razvidna potreba hitnosti u postupanju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19., 84/21. i 114/22.) u članku 42. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Novčana kazna se izriče u dnevnim iznosima. Ona ne može biti manja od trideset niti veća od tristo šezdeset dnevnih iznosa, osim kad je novčana kazna od pet stotina dnevnih iznosa izričito propisana ovim Zakonom ili za kaznena djela počinjena iz koristoljublja, kad se može izreći do tisuću dnevnih iznosa.“

U stavku 4. brojka: „2,65“ zamjenjuje se brojkom: „5“, a brojka: „1327,23“ zamjenjuju se brojkom: „2500“.

Članak 2.

U članku 293. iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) U slučajevima počinjenja kaznenog djela iz stavka 1., 2. ili 3. ovoga članka, kada službena osoba zahtijeva ili primi mito, ili prihvati ponudu ili obećanje mita, službenom osobom smatra se i strani javni službenik. Strani javni službenik je imenovani ili izabrani nositelj zakonodavne, izvršne, upravne ili pravosudne dužnosti ili službe Europske unije ili strane države, kao i osoba koja obavlja ili joj je izričito ili stvarno povjereno obavljanje poslova javne službe za Europsku uniju ili stranu državu, uključujući i za pravnu osobu koja je osnovana na temelju javnog prava s ciljem obavljanja poslova od javnog interesa ili za poslovni subjekt u kojem strana država ima izravni ili neizravni prevladavajući utjecaj, te dužnosnik ili službenik međunarodne javne organizacije ili bilo koja osoba koja je ovlaštena od strane takve organizacije postupati u ime i za račun te organizacije. Strana država uključuje sve razine vlasti te države ili organiziranog stranog područja.“

Članak 3.

U članku 294. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) U slučajevima počinjenja kaznenog djela iz stavka 1. ili 2. ovoga članka, kada se mito ponudi, dade ili obeća službenoj osobi, službenom osobom smatra se i strani javni službenik. Strani javni službenik je imenovani ili izabrani nositelj zakonodavne, izvršne, upravne ili pravosudne dužnosti ili službe Europske unije ili strane države, kao i osoba koja obavlja ili joj je izričito ili stvarno povjereno obavljanje poslova javne službe za Europsku uniju ili stranu državu, uključujući i za pravnu osobu koja je osnovana na temelju javnog prava s ciljem obavljanja poslova od javnog interesa ili za poslovni subjekt u kojem strana država ima izravni ili neizravni prevladavajući utjecaj, te dužnosnik ili službenik međunarodne javne organizacije ili bilo koja osoba koja je ovlaštena od strane takve organizacije postupati u ime i za račun te organizacije. Strana država uključuje sve razine vlasti te države ili organiziranog stranog područja.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 4.

Članak 339. mijenja se i glasi:

„(1) Tko kao zastupnik u Hrvatskom saboru, Europskom parlamentu, zakonodavnom tijelu ili predstavničkom tijelu strane države ili međunarodne javne organizacije ili kao vijećnik u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zahtijeva ili primi mito ili prihvati ponudu ili obećanje mita za sebe ili drugoga kako bi u zakonodavnom ili predstavničkom tijelu glasovao na određen način, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko zastupniku u Hrvatskom saboru, Europskom parlamentu, u zakonodavnom tijelu ili predstavničkom tijelu strane države ili međunarodne javne organizacije ili vijećniku u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ponudi, obeća ili daje mito namijenjeno toj ili drugoj osobi kako bi u zakonodavnom ili predstavničkom tijelu glasovao na određen način ili tko posreduje pri takvom podmićivanju.

(3) Strana država u stavcima 1. i 2. ovoga članka uključuje sve razine vlasti te države ili organiziranog stranog područja.“.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Sukladno zahtjevima iz Izvješća predloženo je poštovanje novčane kazne iz članka 42. stavaka 1. i 4. KZ/11 koja može biti izrečena počiniteljima kaznenog djela davanja mita iz članka 294. KZ/11, kada je ono dano iz koristoljublja. Naime, sukladno članku 42. novčana kazna počinitelju kaznenog djela davanja mita iz članka 294. KZ/11 može biti izrečena u visini od 79.5 do 663 615 eura. Prema mišljenju iz Izvješća takva kazna ne udovoljava kriteriju učinkovitosti, proporcionalnosti i nema odvratajuće svojstvo iz članka 2. Konvencije.

Slijedom navedenoga, predloženo je povećanje broja dnevnih iznosa za kaznena djela počinjena iz koristoljublja u članku 42. stavku 1. KZ/11, s pet stotina na tisuću, kao i povećanje visine najmanjeg i najvećeg dnevnog iznosa iz članka 42. stavka 4. KZ/11, na način da se najmanji iznos u visini od 2,65 eura povisi na pet eura, a da se najviši dnevni iznos povisi sa 1327,23 eura na 2500 eura.

Uz članak 2.

Počinitelj kaznenog djela primanja mita je službena ili odgovorna osoba. Službena osoba je osoba u smislu članka 87. stavka 3. KZ/11, dok je odgovorna osoba, fizička osoba u smislu članka 87. stavka 6. KZ/11. Ovim Prijedlogom zakona u članku 293. stavku 4., dodatno se precizira kako svojstvo službene osobe iz članka 293. stavka 1. KZ/11 (primanje mita) ima i strani javni službenik definiran člankom 1. stavkom 4. Konvencije, a pobliže pojašnjen Komentarom uz Konvenciju. Sukladno zahtjevima Konvencije, kao i Komentaru uz Konvenciju, definicija stranog javnog službenika, prije svega mora biti autonomna. To znači da je za određenje pojma stranog javnog službenika, irelevantno da li ta osoba ima svojstvo stranog javnog službenika prema pravu državu u kojoj ili za koju ona obnaša ili obavlja određenu funkciju. Umjesto toga, test kojim će se utvrđivati svojstvo stranog javnog službenika je funkcionalan. Stoga će osoba imati svojstvo stranog javnog službenika, ukoliko ista obnaša odnosno obavlja neku od funkcija iz članka 293. stavka 4. Nacrta prijedloga.

Definicija stranog javnog službenika mora obuhvatiti tzv. institucionalnu i funkcionalnu klasifikaciju, kao i kriterij koji se odnosi na međunarodne javne organizacije.

Institucionalna klasifikacija odnosi se na imenovane ili izabrane nositelje zakonodavne, sudske ili izvršne vlasti u Europskoj uniji ili stranoj državi. Stoga u institucionalnom smislu, definicija obuhvaća članove Parlamenata, članove Vlada (ministre, njihove zamjenike), suce, tužitelje ili njihove zamjenike, suce porotnike ili primjerice porotu u anglosaksonskom sustavu.

Vodeći računa, da značenje izraza administrativna vlast, u smislu članka 1. stavka 4. Konvencije, obuhvaća i izvršnu razinu vlasti, sukladno trodiobi vlasti u Republici Hrvatskoj na zakonodavnu, sudsku i izvršnu, u članku 293. stavku 4. Nacrta prijedloga, izvršna vlast je posebno izdvojena, odnosno istaknuta u odnosu na administrativnu razinu vlasti.

Definicija također obuhvaća i sve kategorije službenika (primjerice: onih u ministarstvima, javnim ustanovama ili javnim službama, kao i one u pravosudnim tijelima). Nastavno, i službenici ili druge osobe koji obavljaju stručne ili administrativne poslove koji prethode donošenju sudskih, zakonodavnih ili izvršnih odluka (primjerice: članovi radnih skupina za

izmjene zakonodavstva ili izvjestitelji), također su obuhvaćeni predloženom definicijom stranog javnog službenika u smislu članka 293. stavka 4. Nacrta prijedloga.

Nastavno, sukladno članku 293. stavku 4. Nacrta prijedloga, tzv. funkcionalni kriterij se odnosi na osobe koje izvršavaju ili kojima je izričito ili stvarno povjereno obavljanje javnih funkcija za Europsku uniju ili stranu državu, uključujući i za pravne osobe koje su osnovane za obavljanje poslova od javnog interesa ili poslovnog subjekta u odnosu na kojeg strana država izvršava izravni ili neizravni prevladavajući utjecaj. Stoga, u smislu tzv. funkcionalnog kriterija, strani javni službenik je i osoba koja obavlja javnu funkciju za Europsku uniju ili stranu državu. Značenje izraza javna funkcija, potrebno je promotriti u smislu točke 12. uz Konvenciju, koja propisuje da je javna funkcija, obuhvaća bilo koju funkciju u javnom interesu, delegiranu od strane države.

Prema Nacrtu prijedloga članka 293. stavka 4., funkcionalni kriterij obuhvaća i osobu koja obavlja ili joj je izričito ili stvarno povjereno obavljanje poslova javne službe i za pravnu osobu koja je osnovana s ciljem obavljanja poslova od javnog interesa ili za poslovni subjekt u kojem strana država ima izravni ili neizravni prevladavajući utjecaj. Predmetni bi se utjecaj mogao promatrati primjerice: kroz kontrolu vlasništva ili imenovanja osoba koje obnašaju upravljačke funkcije ili obavljanje nadzora nad pravnom osobom ili poslovnim subjektom.

Kriterij koji se odnosi na međunarodne javne organizacije u smislu definicije stranog javnog službenika iz članka 293. stavka 4., obuhvaća dužnosnike ili službenike međunarodnih javnih organizacija ili bilo koju osobu koja je ovlaštena od strane takve organizacije postupati u ime i za račun te organizacije. Stoga ovaj dio definicije treba promotriti na način da isti obuhvaća osobe koje provode aktivnosti potrebne za donošenje odluka međunarodne javne organizacije, uključujući pri tom sve njene razine. Definicija također obuhvaća i osobe koje nisu zaposlenici međunarodnih javnih organizacija, a kojima je povjereno obavljanje određenih aktivnosti iz područja djelovanja međunarodne javne organizacije (primjerice: neovisni stručnjaci u određenom području).

Iako značenje izraza međunarodne javne organizacije, sukladno točki 17. Komentara uz Konvenciju, obuhvaća bilo koju međunarodnu organizaciju, osnovanu od strane država ili Vlada, poput primjerice Europske unije, Europska unija posebno je istaknuta u članku 2. Nacrta prijedloga članka 293. stavka 4. u odnosu na institucionalnu i funkcionalnu klasifikaciju, radi zadržavanja koherentnosti u dosadašnjem pristupu kod pojedinih odredbi KZ/11.

Sukladno zahtjevima članka 1. stavka 4. (b) Konvencije i Komentara 18. uz Konvenciju, u članku 2. Nacrta prijedloga članka 293. stavku 4., a za potrebe tog članka, predloženo je da značenje strane države treba obuhvatiti sve razine vlasti te države ili organiziranog stranog područja (primjerice: autonomna carinska područja).

Uz članak 3.

Vidi obrazloženje uz članak 2.

Uz članak 4.

Sukladno članku 1. stavku 4. Konvencije, proširen je krug počinitelja kaznenog djela podmićivanja zastupnika iz članka 339. KZ/11 (podmićivanje zastupnika) i to na način da su kao počinitelji ovog kaznenog djela navedeni i zastupnici u zakonodavnom tijelu ili

predstavničkom tijelu strane države ili međunarodne javne organizacije. Nastavno, na isti način, a sukladno zahtjevima iz članka 1. stavka 4. Konvencije, proširen je i krug zastupnika kojima se mito nudi, daje ili obećava u članku 339. stavku 2. KZ/11, na način da isti obuhvaća i zastupnike u zakonodavnom tijelu ili predstavničkom tijelu strane države ili međunarodne javne organizacije. Nastavno, djelo posredovanja u davanju mita, prema prijedlogu iz članka 339. stavka 2. Nacrta prijedloga, propisano je kao samostalno, odnosno onaj koji posreduje u podmićivanju zastupnika, sukladno članku 339. stavku 2. Nacrta prijedloga imat će svojstvo počinitelja ovoga kaznenog djela. Predložena izmjena izrađena je sukladno članku 1. stavku 1. Konvencije, kao i izmjena kojom je prošireno biće kaznenog djela iz članka 339. stavka 2. Nacrta prijedloga na način da mito može biti namijenjeno kategoriji zastupnika iz članka 339. stavka 2. Nacrta prijedloga ili drugoj osobi kako bi u zakonodavnom ili predstavničkom tijelu glasovao na određen način.

Sukladno zahtjevu članka 1. stavka 4. (b) Konvencije i Komentara 18. uz Konvenciju, u članku 339. stavku 3., a za potrebe tog članka, predloženo je da značenje izraza strane države obuhvaća sve razine vlasti te države ili organiziranog stranog područja (primjerice: autonomna carinska područja).

Uz članak 5.

Ovim člankom propisano je stupanje Zakona na snagu i njegova objava u „Narodnim novinama“.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Novčana kazna
Članak 42.

(1) Novčana kazna se izriče u dnevnim iznosima. Ona ne može biti manja od trideset niti veća od tristo šezdeset dnevnih iznosa, osim za kaznena djela počinjena iz koristoljublja, kad se može izreći do pet stotina dnevnih iznosa ili kad je novčana kazna od pet stotina dnevnih iznosa izričito propisana ovim Zakonom.

(2) U presudi se naznačuje broj dnevnih iznosa i visina dnevnog iznosa te njihov umnožak.

(3) Broj dnevnih iznosa utvrđuje se na temelju okolnosti navedenih u članku 47. ovoga Zakona, osim onih koje se odnose na imovinske prilike počinitelja.

(4) Visina dnevnog iznosa utvrđuje se uzimajući u obzir počiniteljeve prihode i imovinu te prosječne troškove nužne za uzdržavanje počinitelja i njegove obitelji. Dnevni iznos ne može biti manji od 2,65 eura ni veći od 1327,23 eura.

(5) Počiniteljevi prihodi, imovina i ostali podaci potrebni za utvrđivanje visine dnevnog iznosa mogu se utvrditi na temelju slobodne procjene ako bi njihovo utvrđivanje bilo povezano s nerazmjernim teškoćama ili ako se predlaže izricanje novčane kazne u postupku za izdavanje kaznenog naloga.

(6) Počinitelj je dužan novčanu kaznu platiti u roku koji odredi sud, a koji ne može biti kraći od trideset dana niti duži od šest mjeseci, a može mu se naložiti i obročna otplata u roku do jedne godine. Sud može odrediti da će se obročna otplata ukinuti ako počinitelj ne plati pojedini obrok uredno.

(7) Ne može li osuđenik u cijelosti ili djelomično isplatiti novčanu kaznu u roku koji je određen presudom zbog znatnog pogoršanja imovinskih prilika do kojih je došlo bez njegove krivnje nakon donošenja presude, sud može na njegov zahtjev produžiti rok plaćanja do dvadeset i četiri mjeseca ili odrediti obročnu otplatu u tom roku.

Primanje mita
Članak 293.

(1) Službena ili odgovorna osoba koja zahtijeva ili primi mito, ili koja prihvati ponudu ili obećanje mita za sebe ili drugoga da unutar ili izvan granica svoje ovlasti obavi službenu ili drugu radnju koja se ne bi smjela obaviti, ili da ne obavi službenu ili drugu radnju koja bi se morala obaviti, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Službena ili odgovorna osoba koja zahtijeva ili primi mito, ili koja prihvati ponudu ili obećanje mita za sebe ili za drugoga da unutar ili izvan granica svoje ovlasti obavi službenu ili drugu radnju koja bi se morala obaviti, ili da ne obavi službenu ili drugu radnju koja se ne bi smjela obaviti, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(3) Službena ili odgovorna osoba koja nakon obavljanja, odnosno neobavljanja službene ili druge radnje navedene u stavku 1. i 2. ovoga članka, a u vezi s njom, zahtijeva ili primi mito, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

Davanje mita Članak 294.

(1) Tko službenoj ili odgovornoj osobi ponudi, dade ili obeća mito namijenjeno toj ili drugoj osobi da unutar ili izvan granica svoje ovlasti obavi službenu ili drugu radnju koju ne bi smjela obaviti ili da ne obavi službenu ili drugu radnju koju bi morala obaviti, ili tko posreduje pri takvom podmićivanju službene ili odgovorne osobe, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Tko službenoj ili odgovornoj osobi ponudi, dade ili obeća mito namijenjeno toj ili drugoj osobi da unutar ili izvan granica svoje ovlasti obavi službenu ili drugu radnju koju bi morala obaviti, ili da ne obavi službenu ili drugu radnju koju ne bi smjela obaviti, ili tko posreduje pri takvom podmićivanju službene ili odgovorne osobe, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Počinitelj kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka koji je dao mito na zahtjev službene ili odgovorne osobe i prijavio djelo prije njegova otkrivanja ili prije saznanja da je djelo otkriveno, može se osloboditi kazne.

Podmićivanje zastupnika Članak 339.

(1) Tko kao zastupnik u Hrvatskom saboru, Europskom parlamentu ili kao vijećnik u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zahtijeva ili primi mito ili prihvati ponudu ili obećanje mita kako bi u predstavničkom tijelu glasovao na određen način, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko zastupniku u Hrvatskom saboru, Europskom parlamentu ili vijećniku u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ponudi, obeća ili dade mito kako bi u predstavničkom tijelu glasovao na određen način.

PRILOG: Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Svrha dokumenta	Izveščivanje zainteresirane javnosti o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Datum dokumenta	14. kolovoza 2023.
Verzija dokumenta	Prva.
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	U izradi Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona sudjelovali su predstavnici Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Ministarstva pravosuđa i uprave, dok su predstavnici zainteresirane javnosti koji su dali svoj komentar na javnom savjetovanju bili Udruga Dar i Franjo Golubić.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona je bio objavljen na portalu e-Savjetovanja počevši od 24. srpnja do 08. kolovoza 2023. godine.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Udruga Dar Franjo Golubić

<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Vidi dokument Analiza dostavljenih primjedbi.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Javno savjetovanje nije iziskivalo dodatne financijske troškove</p>

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Udruga Dar	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Obzirom da je potrebno usklađenje sa OECD pravnim stečevinama, jedna od stečevina koju je u Republici Hrvatskoj potrebno uskladiti je provjera vjerodostojnosti potpisa na odvjetničkoj punomoći. Sada je stanje u RH da sudske i druge institucije ne provjeravaju vjerodostojnost potpisa na odvjetničkoj punomoći i time dovode pravne subjekte i građane u stanje pravne nesigurnosti. Potrebno je uvesti u RH provjeru vjerodostojnosti potpisa na odvjetničkoj punomoći i time podići razinu pravne sigurnosti, sukladno OECD normama.	Primljeno na znanje	Pitanje provjere vjerodostojnosti potpisa na odvjetničkoj punomoći nije predmet koji uređuje Kazneni zakon. Kazneni zakon u članku 278. propisuje kazneno djelo krivtvođenja isprave, a u članku 279. kazneno djelo krivtvođenja službene ili poslovne isprave.
2	Franjo Golubić	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA, Članak 4.	Smatram da će vrlo teško biti dokazati da je netko zastupniku obećao ili dao mito da u zakonodavnom ili predstavničkom tijelu glasa na određeni način jer zastupnici glasaju za pripremljene prijedloge koje podnose ovlašteni predlagatelji, a to je uobičajeno izvršna vlast a pripremu akata rade stručne službe. Isto tako Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano je da vijećnici ne mogu biti pozvani na materijalnu ili kaznenu odgovornost zbog načina glasanja na vijeću. Predlažem da se propiše kaznena odgovornost za trgovanje utjecajem i nezakonito pogodovanje za sve one odgovorne i službene osobe koje svojim utjecajem utječu na sadržaj propisa kojima se omoćučava interesnim skupinama ili pojedincima stjecanje nezakonite imovinske koristi, obično na štetu javnog interesa, a na koji sadržaj propisa nemaju nikakav utjecaj zastupnici ili vijećnici već predlagači tih propisa pod utjecajem i na nagovor zainteresiranih pojedinaca ili skupina.	Primljeno na znanje	Kazneno djelo trgovanja utjecajem propisano je člankom 295. Kaznenog zakona. Navedeno kazneno djelo već sankcionira onoga tko iskorištavanjem svoga službenog ili društvenog položaja ili utjecaja posreduje da se obavi službena ili druga radnja koja se ne bi smjela obaviti ili da se ne obavi službena ili druga radnja koja bi se morala obaviti. Kazneno djelo nezakonitog pogodovanja propisano je člankom 292. Kaznenog zakona. Navedenim kaznenim djelom sankcionira se službena ili odgovorna osoba koja na temelju sporazuma pogoduje jednom od gospodarskih subjekata prilagođavanjem uvjeta javne nabave ili sklopi ugovor s ponuditeljem čija je ponuda u suprotnosti s uvjetima iz dokumentacije za nadmetanje te službena ili odgovorna osoba koja iskoristi položaj ili ovlast pogodovanjem u davanju, preuzimanju ili ugovaranju poslova za svoju djelatnost ili djelatnost osoba s kojima je interesno povezana.